

ring, har kyrkomötet genom skrifvelse den 3 Oktober samma år härom hos Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning, med hemställan tillika, att för detta ändamål hvarje ordinarie presterlig lägenhet en gång, vid innehafvarens afgång, under ett år måtte få stå ledig och nettobehållningen af de med densamma förenade inkomster till pensionsfondens bildande användas.

I fall ifrågavarande inkomster skulle fräntagas stiftens byggnadskassor, torde de företrädsvis böra anslås antingen till nämnda pensionsfond eller till bildande af enke- och pupillkassor för aflidne prestmäns enkor och barn, såsom jemväl varit ifrågasatt. Deremot synes det ej lämpligt att, på sätt motionären yrkat, använda dessa medel för folkskolans behof, då de derigenom, lika mycket som för närvarande är förhållandet, skulle komma att dragas till ett för presterskapets aflöning främmande ändamål.

Utskottet får derföre vördsamt hemställa,

att omförmälda förslag ej måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 6 Maj 1872.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Emot beslutet anmälades reservation af Herr *Sven Nilsson*.

N:o 43.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Maj 1872. kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af 107 § i gällande Skiftesstadga.

Herr *H. Bevelius* har uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 31) anført, att skiftesdelegare, som genom laga skifte mistat odlad och väl häfdad jord och i stället erhållit ouppodlad och sämre jord jemte odlingsersättning, ej sällan förde klagan öfver skiftesförrättningen endast i afsigt att uppehålla skiftets fastställande, emedan den klagande under tiden egde skörda sin gamla jord, hvilket merendels skedde på ett sätt, som i väsendtlig mån försämrade denna; och har motionären, till förekommande af sådant missbruk, föreslagit, att 107 § i skiftesstadgan måtte ändras till följande lydelse: »Skiftesmannen och gode männen böra emellan delegarne söka bereda vänlig öfverenskommelse om tiden då det nya skiftet tillträdas skall, dock

att dermed icke längre må dröjas, än ett år, sedan skiftet fastställt blifvit; men kan sådan öfverenskommelse icke träffas, skall tillträdet ske, så snart tiden till klander å skiftet, utan att sådant klander blifvit anmält, tilländalupit, eller skiftet, i händelse af klander, genom laga kraftegende utslag blifvit fastställt, dock att hvar sin på åker växande gröda sjelf bergar, der ej annorlunda asämjes. Skulle dervid inträffa, att någon delegare icke erhåller så mycken åker till utsäde som å honom rätteligen belöpa bör, eller har under tiden, sedan värdering å egorna egde rum, någon del af jorden råkat i vanhäfd eller på annat sätt undergått försämring, varde ersättning at den, som härigenom lider förlust, särskildt bestämd.

Den föreslagna förändringen består deri, att de med kursiv stil utmärkta orden »eller har under tiden, sedan värdering å egorna egde rum, någon del af jorden råkat i vanhäfd eller på annat sätt undergått försämring» blifvit inflickade i skiftesstadgans förenämnda paragraf, sådan den nu lyder.

Genom en så beskaffad lagstiftningsåtgärd blifve anmärkta olägenheten ingalunda afhjelpat, då den i ifrågavarande paragraf af Skiftesstadgan omförmälda häfdeersättning och således, enligt den form motionären gifvit sitt förslag, äfven den i detta förslag afsedda ytterligare ersättning måste bestämmas innan skiftet afslutas. Af den motivering, hvarpå förslaget sig grundar, framgår dock, att motionären egentligen velat ålägga vederbörande skiftesdelegare ersättningsskyldighet för vanhäfd, som egt rum under tiden emellan skiftets afslutande och tillträdesdagen. Denna ersättning kan naturligtvis icke beräknas eller till beloppet bestämmas förr än tiden för tillträdet af de nya skifteslotterna är inne.

Föreslagna lagstiftningsåtgärden torde emellertid vara öfverflödig, då den, hvars rätt i ifrågavarande hänseende kränkes, lär vara oförhindrad att genom laga rättegång emot vederbörande föra talan om skadestånd. Men äfven under förutsättning af ett motsatt förhållande, kunde på den af motionären ifrågaställda väg ändamålet icke vinnas utan införande af en särskild procedur med nya bestämmelser, som säkerligen skulle leda till ytterligare tidsutdrägt och kostnader, äfvensom invecklade tvister ifrån den ena instansen till den andra.

Vid sådant förhållande och då ett lagstadgande i föreslagna syftet, hvaraf något behof hittills icke försports, hädanefter mera än hittills torde kunna undvaras, sedan laga skifte numera öfvergått nästan alla hemman, anser Utskottet sig böra hemställa,

att berörda motion måtte af Riksdagen lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 6 Maj 1872.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.